รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ
22-IP-04-GE-CON-A: Conference on Agricultural Insurance and Farm Risk Management
ระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน 2565
ผ่านการประชุมถ่ายทอดสัญญาณดิจิทัลผ่านโปรแกรมซูม ณ กรุงเทพมหานครฯ ประเทศไทย

จัดทำโดย นางสาวทัศนวรรณ เชาว์ดำรงสกุล
หัวหน้ากลุ่มกำกับผลิตภัณฑ์ประกันวินาศภัยสำหรับบุคคล สายกำกับผลิตภัณฑ์ประกันภัย
สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
วันที่ 15 สิงหาคม 2565

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อเพิ่มผลิตภาพและเร่งรัดการพัฒนาทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกและดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และให้คำปรึกษาและรวบรวมข่าวสารการปรับปรุงการเพิ่มผลิตภาพ โดยโครงการนี้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ กลไก การจัดการประกันภัยการเกษตร และการจัดการความเสี่ยงในฟาร์ม โดยมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากประเทศต่างๆ

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

- Parametric Insurance หรือ Index based เป็นการประกันภัยที่ใช้ดัชนีหรือเกณฑ์การจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าตามเหตุการณ์ที่มีทริกเกอร์ดัชนีของเหตุการณ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยจะมีการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้ผู้เอาประกันภัยเมื่อเกิดเหตุการณ์ตามเงื่อนไขการรับประกันภัยต่างๆ ตามที่ได้ตกลงกันไว้ เช่น ภัยน้ำท่วม หรือภัยพิบัติรูปแบบอื่นๆ โดยระบบจะระบุเงื่อนไขหรือเกณฑ์ที่ตกลงกันไว้ และนำไปตรวจสอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่างๆ โดยอัตโนมัติ เพื่อที่จะจ่ายค่าสินไหมทดแทนเป็นลำดับต่อไป ซึ่งจะแตกต่างจากการประกันภัยรูปแบบเดิม ที่จะชดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้เอาประกันภัยโดยลงพื้นที่พิสูจน์ความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง จึงทำให้ให้กระบวนการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเป็นเรื่องง่าย โปร่งใส และตรวจสอบได้ตามดัชนี และทำให้จ่ายค่าสินไหมทดแทนได้อย่างรวดเร็ว
- Digital Solutions for Agriculture Insurance คือ การใช้ระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในระบบการประกันภัย ได้ดังนี้

1.) เทคโนโลยีการตรวจจับระยะไกลสำหรับการประกันภัยพืชผล ซึ่งสามารถใช้กับพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ในพื้นที่ห่างไกลและเข้าถึงพื้นที่ได้ยาก โดยวิธีนี้สามารถรวบรวมข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว แต่อาจจะเกิดข้อผิดพลาดของข้อมูลได้เนื่องจากเป็นข้อมูลระยะไกล จึงต้องมีการตรวจสอบข้อมูลอีกครั้ง

2.) Artificial Intelligence and Machine Learning (AI & MI) เป็นเครื่องมือที่มีความแม่นยำสูง นำไปใช้ในรายแปลงเพาะปลูก เช่น ข้อมูลสภาพอากาศ รังสีแสงอาทิตย์ ข้อมูลสภาพพื้นดิน ข้อมูลการต้องการน้ำของพืช การคาดการณ์ผลตอบแทนหรือผลผลิต พืชผล และการตรวจจับวัชพืช เป็นต้น

3.) โดรน จะเน้นใช้โดรนพ่นยาฆ่าแมลง การใช้ยาฆ่าแมลงโดยใช้โดรนมีศักยภาพสูงในทางการค้า เพื่อลดการสัมผัสสารเคมี และสามารถใช้เฉพาะพื้นที่ที่ต้องการได้

4.) Internet of Things (IoT, Mobile Technologies and Other Web-based platforms) สามารถใช้อุปกรณ์หรือเทคโนโลยีในการตรวจสอบสุขภาพพืชผล ตรวจสอบสถานีตรวจอากาศอัตโนมัติ ติดตามกำลังคน แจ้งเคลมหรือลงทะเบียนสำรวจความสูญเสียและสถานะการเคลม ซึ่งจะทำให้มีความรวดเร็วและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

- กรณีศึกษาของประเทศที่มีการประกันภัยทางการเกษตรให้กับเกษตรกรรายย่อย

ประเทศอินโดนีเซียมีโครงการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติตามระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกษตรกรรายย่อยในประเทศอินโดนีเซียยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตร ไม่ทราบถึงความเสี่ยงทางด้านสภาพอากาศ ไม่เชื่อถือในข้อมูลการพยากรณ์อากาศ และยังทำการเพาะปลูกรูปแบบดั้งเดิม อีกทั้ง ขาดการจัดการเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งมีเกษตรกรเพียง 10% เท่านั้นที่ได้รับสินเชื่อจากธนาคาร ทำให้เกษตรกรเกิดการละเลยแนวปฏิบัติที่ดีต่อการเพาะปลูก โดยการลดผลผลิตทางการเกษตร ใช้วัสดุที่มีคุณภาพต่ำ ส่งผลให้คุณภาพและปริมาณผลผลิตลดลง และรายได้ของเกษตรกรน้อยลง ดังนั้น เพื่อให้การรับประกันภัยมีประสิทธิภาพต้องมีการจัดการและป้องกันการเกิดความล้มเหลวในการเพาะปลูกน้อยที่สุดโดยการสร้างแนวปฏิบัติที่ดีต่อการเกษตร ต้องมีการระบุเงื่อนไขในกรมธรรม์ประกันภัยไว้อย่างชัดเจน และมีการจัดการเงินแบบดิจิทัลด้วยความโปร่งใสและเกษตรกรสามารถเข้าถึงได้

ในหลายประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชียมีการรับประกันภัยเฉพาะพืชผลที่สำคัญ เช่น ข้าว ข้าวโพด และข้าวสาลี ในขณะที่ผักและผลไม้ยังคงอยู่นอกแผนประกันภัย แต่สำหรับประเทศฟิลิปปินส์มีการรับประกันภัยพืชผลการเกษตรที่หลากหลาย เช่น กล้วย กะหล่ำปลี มันสำปะหลัง กาแฟ ฝ้าย มะม่วง เป็นต้น เพื่อสนับสนุนเกษตรกรรายย่อย ซึ่งการรับประกันภัยพืชผลการเกษตรดังกล่าวจะคุ้มครองความเสี่ยงที่เกิดจากภัยพายุ ภัยน้ำท่วม ภัยแล้ง แผ่นดินไหว โรคพืช แต่จะไม่คุ้มครองความเสี่ยงที่เกิดจากไฟไหม้ โจรกรรม สงคราม และการจัดการที่ล้มเหลวของเกษตรกร การพัฒนาการประกันภัยสำหรับผักและผลไม้เป็นเรื่องที่ท้าทายและใช้ทรัพยากรอย่างมาก สำหรับความท้าทายของเกษตรกรในการทำการเกษตร คือ ขาดเงินทุน เทคโนโลยีล้าสมัย และมีความเสี่ยงจากสภาพอากาศ ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ ดังนั้น เพื่อแก้ไขจุดด้อยต้องสร้างการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรชั้นสูงเพิ่มมากขึ้น การเข้าถึงการเงิน การเพิ่มความรู้ทางการเงิน รวมถึงการให้ความรู้เรื่องการจัดการความเสี่ยงโดยใช้การประกันภัย ซึ่งในทางทฤษฎีผักและผลไม้ทุกชนิดสามารถรับประกันภัยได้

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

- ประโยชน์ต่อตนเอง

ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการประกันภัยการเกษตร และการจัดการความเสี่ยงในฟาร์ม รวมถึงได้ทราบประสบการณ์เกี่ยวกับแบบจำลองการประกันภัยการเกษตรและการจัดการความเสี่ยงในฟาร์มของประเทศสมาชิกที่ประสบความสำเร็จ

- ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากประเทศต่างๆ มาส่งเสริมให้ภาคธุรกิจประกันภัยในประเทศไทยเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยพืชผลทางการเกษตรที่เป็นลักษณะความคุ้มครองเฉพาะที่มีความเหมาะสมกับพืชแต่ละชนิดและตรงกับความต้องการและความเสี่ยงภัยที่แท้จริง เช่น พัฒนาผลิตภัณฑ์ประกันภัยการเกษตรที่ระบุภัยเฉพาะช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการสนับสนุนข้อมูลและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดต้นทุนในการสำรวจภัย

- ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ

ผลักดันให้มีการนำ Parametric Insurance และ Digital Solutions for Agriculture Insurance มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาจ่ายค่าสนไหมทดแทน โดยอาจนำร่องในบางพื้นที่เพื่อทำการเก็บข้อมูลก่อนแล้วจึงค่อยขยายผลไปยังพื้นที่อื่นๆมากขึ้น

- กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการหลังเข้าร่วมโครงการ

หารือร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่มีข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำมาศึกษาและหารือร่วมกันถึงความเป็นไปได้ในการสนับสนุนให้มีผลิตภัณฑ์ประกันภัยพืชผลที่เป็นลักษณะเฉพาะตรงกับความต้องการของเกษตรกรมากขึ้น